

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025 - 2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Zasady sporządzania ocen oddziaływania na siedliska i gatunki
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j.polski
Koordynator	dr Jerzy Michalczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Michalczuk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
2	14			14					3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),

- wykład: egzamin
ćwiczenia laboratoryjne: zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student powinien znać podstawowe pojęcia z ekologii ogólnej i ochrony przyrody lub wiedzę z przedmiotów realizowanych na pierwszym stopniu studiów: wiedza o siedlisku, filozofia przyrody/etyka, flora Polski, fauna Polski, ochrona przyrody.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z najważniejszymi zagrożeniami dla środowiska przyrodniczego wynikającymi z różnorodnej działalności inwestycyjnej człowieka,
C2	Zapoznanie studentów z podstawami prawnymi postępowania w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
C3	Przekazanie podstawowej wiedzy o sposobach oceny zagrożenia i ochrony wartości przyrodniczych wynikających z planowania przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Zna wybrane zagrożenia dla przyrody wynikające z działalności inwestycyjnej człowieka.	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo8
EK_02	Wskazuje podstawy prawne ochrony gatunków i siedlisk w ramach postępowania oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo8
EK_03	Charakteryzuje sposoby ochrony gatunków i siedlisk dla wybranych rodzajów inwestycji.	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo8
EK_04	Identyfikuje podstawowe zagrożenia dla gatunków i siedlisk wynikające z planowania różnych rodzajów inwestycji.	K_Uo1, K_Uo3, K_Uo4, K_Uo5, K_Uo6
EK_05	Wybiera odpowiedni sposób postępowania służący opracowaniu raportów oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.	K_Uo1, K_Uo3, K_Uo4, K_Uo5, K_Uo6
EK_06	Potrafi podejmować właściwe decyzje w zakresie ochrony fauny, flory i siedlisk podczas pracy w różnych zawodach powiązanych z ochroną przyrody.	K_Ko1, K_Ko2, K_Ko4

3.3 Treści programowe

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Najważniejsze zagrożenia dla rzadkich i chronionych gatunków oraz siedlisk wynikające z działalności inwestycyjnej człowieka.
Podstawy prawne ochrony gatunków i siedlisk przy ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.
Etapy w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.
Sposoby rozpoznania zagrożeń oraz zachowania siedlisk i gatunków zagrożonych przy planowaniu inwestycji.

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Identyfikacja przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko oraz obszary Natura 2000.
Rozpoznanie najważniejszych zagrożeń dla siedlisk i gatunków mogących wystąpić podczas planowania różnych rodzajów inwestycji.
Ocena oddziaływań generowanych przez różnorodne przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze.
Przykłady różnych metod minimalizacji i kompensacji przyrodniczych służących ochronie siedlisk i gatunków w ramach planowania przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia laboratoryjne: praca indywidualna lub w grupach, dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	projekt, egzamin pisemny	w, ćw. lab.
EK_02	projekt, egzamin pisemny	w, ćw. lab.
EK_03	projekt, egzamin pisemny	w, ćw. lab.
EK_04	projekt, egzamin pisemny	w, ćw. lab.
EK_05	projekt, egzamin pisemny	w, ćw. lab.
EK_06	egzamin pisemny	w, ćw. lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia laboratoryjne: zaliczenie z oceną - ocena za wykonanie projektu, Wykład: egzamin pisemny: testowy z pytaniami jednokrotnego wyboru.
 Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów (>51% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	28
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	8
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	54
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.

Engel J. 2009. Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Wyd. Min. Środ. <https://www.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki>

Gromadzki R. 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. Tom 7 i 8.

Literatura uzupełniająca:

Michalczuk J., Michalczuk M., Cymbała R. 2011. Przydatność różnych metod do monitoringu liczebności dzięcioła białoszyjego *Dendrocopos syriacus*. *Ornis Pol.* 52: 280-287.

Michalczuk J., Michalczuk M. 2006. Przydatność metody kartograficznej z użyciem stymulacji głosowej do oceny liczebności dzięcioła białoszyjego *Dendrocopos syriacus*. *Notatki Ornitologiczne*, 47: 175-184.

Rogała D., Marcela A. 2011. Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu. Wyd. RDOŚ Rzeszów.

Walasz K., Tworek S., Wiele D. 2006. Ochrona ptaków i ich siedlisk. Wyd. IOP PAN, Kraków.

Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Wyd. OTOP, Marki.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej